

РЕШЕНИЕ

№ 120

гр. Силистра, 09.05.2023 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

ОКРЪЖЕН СЪД – СИЛИСТРА в публично заседание на единадесети април през две хиляди двадесет и трета година в следния състав:

Председател: Люба Ст. Стоилкова

Членове: Теодора В. Василева
Добринка С. Стоева

при участието на секретаря Антоанета Н. Ценкова
като разглежда докладваното от Добринка С. Стоева Въззивно гражданско дело № 20233400500109 по описа за 2023 година

и за да се произнесе, взе предвид следното:

Производство по чл. 258 и сл. от ГПК.

С решение № 3/05.01.2023г., постановено по гр.д. № 392/2022г., СРС е отхвърлил като неоснователно искането на С. В. С. от гр. Силистра, ул. „Д.“ № ....., ет. ...., ап. ...., предявено против Р. Д. П. , за намаляване на дарствено разпореждане извършено от неговата майка П. Р. Н. в полза на В.В. С. чрез договор за покупко - продажба, обективиран в НА № 67, т. 12 по описа на СВ - Силистра за 2006 г., който договор ответникът С. С. определя като такъв, прикриващ договор за дарение. Допуснал е извършването на делба между страните по настоящото дело Р. Д. П. и С. В. С. от гр. С., ул. „Д.“ № ....., ет..... ап. ... по отношение на едноетажна жилищна сграда с идентификатор 66425.501.704.1 (шестдесет и шест хиляди четиристотин двадесет и пет, точка, петстотин и едно, точка, седемстотин и четири, точка, едно) със застроена площ от 64 кв.м. (шестдесет и четири кв.м.) и едноетажна жилищна сграда с идентификатор 66425.501.704.2 (шестдесет и шест хиляди четиристотин двадесет и пет, точка, петстотин и едно, точка, седемстотин и четири, точка, две) със застроена площ от 8 кв.м. (осем кв.м.), построени в ПИ с идентификатор 66425.501.704 (шестдесет и шест хиляди четиристотин двадесет и пет, точка, петстотин и едно, точка, седемстотин и четири) по

кадастралната карта и регистри на гр. Силистра, одобрени със заповед № РД-18-66 от 02.06.2008 г. на изпълнителния директор на АГКК, с площ от 146 кв.м. с административен адрес: гр. Силистра, ул. "П." №.... при съсед: имоти с идентификатори 66425.501.705, 66425.501.8676, 66425.501.703 и 66425.501.8675 при квоти: % ид.ч. за Р. Д. П. и У ид.ч. за С. В. С.. Отхвърлил е като неоснователен иска, предявен от Р. Д. П. против С. В. С. от гр. С., ул. „Д.“ № ....., ет. .. ап.... за делба на едноетажна селскостопанска сграда с идентификатор 66425.501.704.3 със застроена площ от 5 кв.м. и на едноетажна селскостопанска сграда с идентификатор 66425.501.704.4 със застроена площ от 6 кв.м., построени в ПИ с идентификатор 66425.501.704 по кадастралната карта и регистри на гр. Силистра, одобрени със заповед № РД-18-66 от 02.06.2008 г. на изпълнителния директор на АГКК, с площ от 146 кв.м. с административен адрес: гр. Силистра, ул. "Пирин" № 4, при съсед: имоти с идентификатори 66425.501.705, 66425.501.8676, 66425.501.703 и 66425.501.8675. Осъдил е Р. Д. П. да заплати по сметка на СРС държавна такса за отхвърления иск за делба в размер на 30 лв.

Недоволен от постановеното решение, е останал С. В. С., който чрез процесуалния си представител го обжалва в законоустановения срок. Жалбоподателят излага доводи за неправилност на обжалваното решение и моли същото да бъде отменено, като вместо него бъде постановено друго, с което да се уважат възраженията му и делбата да се допусне при равни квоти между страните. Претендира присъждане на разноски.

Ответната страна по жалбата Р. Д. П., чрез процесуален представител, изразява становище за неоснователност на същата и моли обжалваното решение да бъде потвърдено, като правилно и законосъобразно. Претендира присъждане на деловодни разноски.

СОС като съобрази становищата на страните и данните по делото, прие за установено следното:

Жалбата е неоснователна.

Пред СРС производството се е развило по реда на чл. 341 и сл. ГПК, като е предявен иск с правно основание чл. 34 ЗС и чл. 344, ал. 2 ГПК.

Не се спори, че ищцата Р. Д. П. е била съпруга на брата на ответника - В. В. С., починал през 2013 г., както и че тя и ответникът по делото се явяват негови наследници. Не се спори също, а и от представения по делото договор за продажба на държавен недвижим имот от 19.12.1977 г. е видно, че родителите на В. и С. - П. Н. и В. С., са придобили чрез договор за продажба на държавен недвижим имот от 19.12.1977 г. правото на собственост върху следните имоти съобразно характеристиките му по действащата към момента кадастрална карта, а именно: сградите, построени в ПИ с идентификатор 66425.501.704 по кадастралната карта и регистри на гр. Силистра, одобрени със заповед № РД-18-66 от 02.06.2008 г. на изпълнителния директор на АГКК, с площ от 146 кв.м. с административен адрес: гр. Силистра, ул. "Пирин" № 4, а именно: едноетажна жилищна сграда с идентификатор 66425.501.704.1 със застроена площ от 64 кв.м., едноетажна жилищна сграда с идентификатор 66425.501.704.2 със застроена площ от 8 кв.м., едноетажна селскостопанска

сграда с идентификатор 66425.501.704.3 със застроена площ от 5 кв.м. и едноетажна селскостопанска сграда с идентификатор 66425.501.704.4 със застроена площ от 6 кв.м.

Не се спори също, че купувачът В. С. Н. починал през 1984 г. и наследен от съпругата си П.Р.Н. и от двамата си синове - С. В. С., ответник по делото, и В. В. С., съпруг на ищцата и към настоящия момент покойник.

През 1991 г. ответникът депозира пред СРС заявление за отказ от наследството на своя баща, вписано в специалната книга на съда под № 208 от 11.11.1991 г. Съгл. чл. 53 ЗН частта на отреклия се или на оня, който е изгубил правото да приеме наследството, уголемява дяловете на останалите наследници. Същевременно чл. 14, ал. 7 от СК от 1968 г. /отм./, действал към момента на смъртта на наследодателя, повелява че при прекратяване на имуществената общност поради смърт на единия от съпрузите се прилагат разпоредбите относно наследяването и делбата, но когато преживелият съпруг наследява заедно с деца на починалия съпруг, той не получава дял от частта на починалия съпруг от общото имущество. При тези факти и въз основа на цитираните правни норми следва, че след смъртта на Вълчо С. Нейков делът му от процесните сгради (1/2 ид.ч. съгласно чл. 14, ал. 3 от СК от 1968 г. /отм./) преминава изцяло в собственост на по - малкия му син Валентин В. С., докато преживялата съпруга запазва собствената си квота от имота, възлизаща на останалата 1/2 ид.ч. от него.

Впоследствие, чрез НА № 3, т. 12 по описа на СВ - Силистра за 2006 г., В. В. С. връща на майка си чрез договор за дарение 1/2 ид.ч. от имота, а два дни по - късно тя му прехвърля 9/12 ид.ч. от същия чрез договор за покупко - продажба, обективиран в НА № 67, т. 12 по описа на СВ - Силистра за 2006 г. и ищцата, като наследник на Валентин, претендира допускане до делба между нея и ответника посочения в исковата молба имот при квоти 35/48 ид.ч. за нея и 13/48 ид.ч. за ответника, като излага доводи, че идеалните части от него, предмет на НА № 67, т. 12 по описа на СВ - Силистра за 2006 г. са придобити от нея и съпруга ѝ в режим на СИО, поради което тя притежава половината от тях на лично основание.

Ответникът и настоящ жалбоподател С. В. С. счита, че делбата на имотите следва да бъде допусната при различни квоти от посочените в исковата молба, тъй като извършеният от него отказ от наследството на неговия баща е нищожен поради осъществяването на действия по приемането на наследството на по - ранен етап, както и поради обстоятелството, че този едностранен акт представлява привидна сделка, която прикрива договор за дарение. Изразява становище, че договорът за покупко - продажба, обективиран в НА № 67, т. 12 по описа на СВ - Силистра за 2006 г., е симулативен и прикрива договор за дарение и е на мнение, че той накърнява запазената му част от наследството на П. Н., поради което прави искане за нейното възстановяване. Твърди, че през 2007 г. се наложило да бъде подменен покрива на жилищната сграда, за което двамата с брат му си поделили разходите (той самият заплатил общо 12 000 лв.), а освен това от 2010 г. единствено той осъществявал дейностите по поддръжката на сградата, тъй като брат му се преместил в САЩ още през 1997 г., а след 2010 г. до

смъртта си не се завърнал в страната. Счита, че делбата следва да бъде допусната при равни квоти между страните поради обстоятелството, че той е полагал грижи да се съхрани и увеличи стойността на наследствения имот, като го е поддържал и е поемал половината от разходите по основните му ремонти.

Ищцата оспорва възраженията на насрещната страна за нищожност на отказа от наследство, считайки, че обитаването на наследствения имот не представлява действие по приемане на наследството. Прави възражение за погасяване по давност на претенциите на ответника за нищожност на отказа от наследството на баща му и за възстановяване на запазената му част от наследството на П.Н..

Съдът счита, че така направеното от ищцата възражение за погасяване по давност на правото на ответника да търси възстановяване на запазената му част е основателно. Разпоредбата на чл. 110 ЗЗД гласи, че с изтичане на петгодишна давност се погасяват всички вземания, за които законът не предвижда друг срок, а съгласно чл. 114, ал. 1 ЗЗД давността почва да тече от деня, в който вземането е станало изискуемо. Според насоките, съдържащи се в Постановление № 7 от 28.XI.1973 г., Пленум на ВС - б. „г“, искът за намаляване на завещания и на дарения за възстановяване на запазената част се погасява с общата петгодишна давност, която за даренията започва да тече от откриване на наследството, а за завещанията - от момента, когато заветникът упражни своите права по завещанието. В конкретния случай майката на ответника - П.Р.Н. е починала през 2015 г., от който момент до датата на завеждане на иска - 17.03.2022 г., е изминал период от време, по - дълъг от регламентирания в закона петгодишен давностен срок, като по делото липсват данни, че той е бил спиран или прекъсван.

Независимо от това, разглеждайки тези претенции-възражения на ответната страна и настоящ жалбоподател по същество, СОС стига до извода, че са неоснователни по следните съображения:

Настоящата инстанция се солидаризира с извода на СРС, че доводите на С. за нищожност на извършения от него отказ от наследството на неговия родител, вписан на 11.11.1991 г., която нищожност произтичала от осъществяването преди това фактически действия по приемането на това наследство, са несъстоятелни. Като такива действия ответникът определя обстоятелството, че е продължил да живее със семейството си в наследственото жилище и след смъртта на своя наследодател и съответно да извършва ремонти в него, в каквато насока се позовава на показанията на своята съпруга – св. А. С.а, както и на св. Д. Т., негов познат. Свидетелката С. заявява, че след като са сключили брак през 1979 г. тя и съпругът ѝ са обитавали имота на ул. „П.“ №., както до смъртта на нейния свекър, така и след тази дата - около 2 - 3 години след раждането на по - малкия им син, т.е. до 1988 г. Заявява, че след смъртта на свекъра ѝ, с оглед подобряване на жилищните условия и създаване на по - добра среда за отглеждането на децата, те направили вътрешна баня и тоалетна, подковали и измазали стаите, подменили външната ограда с метална, циментирали мазата. В този смисъл са и показанията на св. Т., според който децата на ответника и съпругата му са се

родили именно в това жилище, където по негови спомени те направили вътрешна тоалетна и подменили оградата.

Показанията на св. Д. Й., приятел на другия брат В. С., обаче са в различен смисъл. Той заявява, че поне от 1986 г. ответникът и семейството му не обитавали спорния имот, тъй като той често е гостувал в него и е констатирал, че към този момент се ползва единствено от В.С. и неговата майка, но не и от друго домакинство, още по - малко от семейство с деца.

Съобразявайки противоречивите показания относно едни и същи факти, правилно СРС е приел, че дори да се приеме, че ответникът е ползвал имота и е извършвал ремонтите в него, то тези му действия не могат да се разглеждат като категоричен белег за приемането от страна на С. на наследството, включващо този имот, тъй като подобни действия биха могли да са продиктувани от различно основание и не представляват несъмнена проява на правомощията, с които разполага титуляря на вещни права. В конкретния случай спорното жилище е било обитавано и от майката на ответника, така че е нормално той като неин близък да участва в дейностите, свързани с подобряване на техническото му състояние, както и временно да го ползва за задоволяване на жилищните си нужди; тези действия не е необичайно да бъдат предприети като грижа и помощ към родител, дори когато той е едноличен собственик на ремонтирания имот, поради което те не могат да бъдат квалифицирани като категорична проява на собственически права, без да са налице допълнителни факти, които да им придадат именно такова значение. В показанията си св. С.а съобщава за извършването на други ремонти от С. в имота – такива след 1991 г., както и на по - късен етап, въз основа на които правилно СРС е отбелязал, че следва да се приеме, че самият той е участвал в ремонтни не в своя полза, а в помощ на родителя си, в който смисъл биха могли да се тълкуват и ремонтите отпреди извършения отказ от наследство. Настоящата инстанция се солидаризира с довода на първоинстанционния съд, че самото изявление на ответника, че се отказва от оставеното от баща му наследство, разкрива отношението му към включените в наследството имуществени права, тъй като е нормално този акт да се явява формален израз на неговото първоначално решение, а не на неговата последваща промяна. Солидаризира се и с довода, че мотивите на С. да се откаже от наследството на своя родител нямат отношение към валидността на извършения от него акт, тъй като последният при всички случаи уголемява дяловете на останалите наследници и неговата законосъобразност не би могла да зависи от това дали у отказващия се съществува желание да ги облагодетелства или той е незаинтересуван кой след отказа ще придобие включените в наследството права.

Не на последно място следва да се посочи, че в съдебната практика се извършва разграничаване между действията по мълчаливо приемане на наследството от действията по временно управление на чуждо имущество и действията по обикновено управление на наследствените имоти, целящи запазването им. Приемането на наследството според ВКС следва да се изрази в активни действия, които водят до промяна в наследственото имущество - прехвърляне, изменение, ограничаване, погасяване или прекратяване на права

и задължения на наследодателя, т.е. да са от такова естество, че приемащият да може да го извърши само бидейки наследник, т. е. притежател на наследственото имущество, каквито действия в случая обаче не са налице, като и сочените ремонти и живеене в имота не са от тази категория действия. В този см. О. № 77 от 27.04.2022 г. на ВКС по ч. гр. д. № 1003/2022 г., I г. о., ГК, О. № 429 от 18.10.2019 г. на ВКС по гр. д. № 2024/2019 г., II г. о., решение № 395 от 4.11.2010 г. по гр. д. № 309/2010 г. на II г. о. на ВКС, решение № 535 от 2.09.2011 г. по гр. д. № 92/2010 г. на II г. о. на ВКС, решение № 429 от 22.04.1991 г. по гр. д. № 227/91 г. на I г. о. на ВС, Решение № 17 от 19.01.1994 г. по гр. д. № 594/93 г. на I г. о. на ВС,

Видно от НА за издръжка и гледане № 194, т. 6 по описа на РС - Силистра за 1991 г., майката Пенка Нейкова прехвърля 1/2 ид.ч. от правото на собственост върху процесния имот на сина си В.В. С., като впоследствие чрез НА № 3, т. 12 по описа на СВ - Силистра за 2006 г., вписан на 30.05.2006 г., той връща на майка си така придобитите идеални части чрез договор за дарение, обективиран в посочения документ.

От представения НА № 67 се установява, че на 01.06.2006 г. същите страни сключват договор за покупко - продажба, обективиран в НА № 67, т. 12 по описа на СВ - Силистра за 2006 г., съгласно който Пенка Нейкова продава на сина си 9/12 ид.ч. от имота срещу продажна цена от 10 000 лв., за която е декларира пред нотариуса, че я е получила изцяло и в брой от купувача.

Ищцата ангажира св. показания на св. Г. Н., която заявява, че в деня на сделката ги е срещнала пред нотариуса и е видяла, че В. С. действително носи голяма парична сума, като той е потвърдил пред нея за тази сума, но самата тя не е видяла предаването на парите и не е била свидетел на самата нотариалната процедура, свързана с подписването на нотариалния акт. Свидетелката заявява също, че ѝ е известно, че баба П. е искала на ръка да ѝ се плати. Тази сума впоследствие не е била внесена по банкова сметка на прехвърлителката и по делото не са събрани доказателства за начина, по който тя е била изразходвана от нея, съответно съхранена или вложена под каквато и да било форма като неин финансов резерв. Не без значение обаче са фактите, че на 14.12.2006 г. прехвърлителката Нейкова е внесла в спестовен влог сумата от 3047,39 долара, на 10.05.2007 г. – 2 000 долара, на 25.01.2008 г. – 1 122,25 долара, както и че на по - късен етап /на 12.11.2014 г./ е превела общата сума от 6 550 долара на снаха си – св. С.а.

В тежест на ответника и настоящ жалбоподател е да установи наличието на безвъзмездна сделка, за каквато твърди, но при така ангажираните доказателства се налага изводът за сключена безвъзмездна сделка. Липсват категорични доказателства за безвъзмездния характер на посочената прехвърлителна сделка, а по- скоро се сочи на обратното - в присъствието на нотариуса продавачката е потвърдила получаването на продажната цена, с която купувачът на свой ред разполагал в брой в деня на сделката. Липсата на информация за съдбата на въпросната сума в близко време след евентуалното ѝ получаване не може да се приеме за сигурен белег, че такава изобщо не е била предадена под формата на насрещна престация

при сключването на договора, а нейното набавяне в наличност от купувача индицира съществуването на уговорка между страните за заплащане на продажна цена, което на свой ред определя възмездния характер на техните отношения.

Съобразявайки всичко това, правилно СРС е приел, че договорът, обективиран в НА № 67, т. 12 по описа на СВ - Силистра за 2006 г., не представлява дарение, накърняващо запазената част на ответника от наследството на неговата майка и не подлежи на намаляване по реда на чл. 30 и следващите от ЗН.

Както по - горе е посочено, след смъртта на съпруга си П. Р. Н. не е получила по наследство от него дял от процесните сгради, поради което до сключването на договора за издръжка и гледане, обективиран в № 194, т. 6 по описа на РС - Силистра за 1991 г., тя притежавала единствено своята половина от имота, в който обем се разпоредила с него чрез посочения договор. Чрез НА № 3, т. 12 по описа на СВ - Силистра за 2006 г. тя отново е придобила от сина си същата 1/2 идеална част от правото на собственост върху делбените сгради, поради което последващият договор за покупко - продажба, обективиран в НА № 67, т. 12 по описа на СВ - Силистра за 2006 г., чрез който тя му продала по - голяма част от действителните си права (9/12 ид.ч.), не би могъл да произведе вещно - прехвърлителен ефект по отношение на неособствените, но включени в предмета на договора, идеални части. Към момента на сключване на сделката купувачът В. С. се намирал в брачни отношения с ищцата по делото, поради което на основание чл. 21, ал. 1 СК прехвърлените чрез нея идеални части от сградите, придобили статут на СИО. Валентин С. починал през 2013 г. преди своята майка, без да остави низходящи, поради което на основание чл. 6 и чл. 9, ал. 2 ЗН притежаваното от него имущество (общо 3/4 ид.ч. от процесните сгради) било получено от живия му родител и от съпругата му, ищца по делото. По силата на чл. 9, ал. 2 ЗН поради обстоятелството, че бракът между починалия и ищцата е продължил повече от 10 години (тъй като е сключен през 1996 г.) последната придобила 2/3 ид.ч. от наследството, равняващи се на 1/2 ид.ч. от процесните сгради, а майката П.Р. - 1/3 ид.ч. от наследството, съответстваща на 1/4 ид.ч. от същите. След смъртта тази част преминала по наследство в имуществото на ответника по делото, поради което съдът правилно е приел, че предявеният иск за делба на сгради с идентификатори 66425.501.704.1 и 66425.501.704.2 се явява основателен и следва да се уважи при така посочените квоти (т.е. 1/2 ид.ч. за ищцата, от които 1/2 ид.ч., придобити на лично основание и 2/4 ид.ч. по наследство от съпруга ѝ, както и 1/2 ид.ч. за ответника, придобити по наследство от неговата майка), а искът за делба на останалите две сгради е оставен без уважение, тъй като по делото не е установена съсобственост между страните върху тези имоти, произтичаща от посочените в исковата молба основания.

Предвид всичко изложено до тук обжалваното решение следва да се потвърди като правилно и законосъобразно.

Несъстоятелен е доводът в жалбата, че СРС не е съобразил твърде дългият период от 7 години и половина от откриване на наследството на В. С.

Н. от неговата смърт на 30.05.1984 г. до подаване на Заявлението от С. С. за вписване на отказа под №208 от 11.11.1991 г. на РС-Силистра, сочейки че няколко години след като се е преместил да живее в семейния им апартамент е подал заявлението за вписване на отказа си от наследството на своя баща и следователно, докато са живели всички заедно в къщата на ул.П. №..., не е имал намерения за отказ и е извършвал всички действия по ремонтите като наследник на своя баща.

С отмяната на чл. 50 ЗН /ДВ, бр. 60/1992 г./ отпада срокът за приемане на наследството и срок за отказ от наследство в закона не е визиран, от което следва че обстоятелството, че отказ от наследството е направен няколко години след смъртта на наследодателя не води на извода, че наследството му е било прието. Както вече бе коментирано по-горе, а и в мотивите на СРС, за да се приеме, че е прието наследството по см. на закона, следва да е налице такова действие, извършено от наследник, което не буди никакво съмнение в намерението за приемане на актив или пасив от наследството, но в случая такова липсва.

Останалите доводи в жалбата са коментирани в гореизложеното.

Предвид изхода на процеса пред СОС, на ответната страна Р. Пазарджаклиева следва да се присъдят направените от нея деловодни разноси пред СОС в размер на 1 025 лв. - заплатен адвокатски хонорар съгласно представения списък по чл. 80 ГПК и доказателствата на стр. 28 и 29 за заплатен адвокатски хонорар.

Водим от горното, ОС

РЕШИ:

ПОТВЪРЖДАВА решение № 3/05.01.2023г., постановено по гр.д. № 392/2022г. по описа на СРС.

ОСЪЖДА С. В. С., , от гр. С., ул. „Д.“ № ..., ет. ..., ап....., да заплати на Р. Д. П., с ЕГН ....., сумата от 1 025 /хиляда двадесет и пет лева/ лв. – направени от последния деловодни разноси пред СОС.

Решението подлежи на обжалване пред ВКС, при условията на чл. 280 ГПК, в едномесечен срок от връчването му на страните по делото.

Председател: _____

Членове:

1. _____

2. _____